

A mezőgazdasági területről szóló törvény 14. szakaszának 4. bekezdése (Az SZK Hiv. Közlönye, 62/2006., 65/2008., 41/2009. és 112/2015 sz.) és Magyarkanizsa község alapszabálya 47. szakasz 1. bekezdésének 6. pontja (Magyarkanizsa Község Hiv. Lapja, 4/2014. sz. – egységes szerkezetbe foglalt szöveg és 8/2014) alapján, a Szerb Köztársaság Mezőgazdasági és Környezetvédelmi Minisztériumának 2016. 03. 31. kelt 320-11-02681/2016-14 számú jóváhagyásával a Magyarkanizsai Községi Képviselő-testület 2016.04.18.-án tartott ülésén meghozta

A MAGYARKANIZSA KÖZSÉGBEN TALÁLHATÓ MEZŐGAZDASÁGI TERÜLET
VÉDELMEINEK, RENDEZÉSÉNEK ÉS HASZNÁLATÁNAK 2016. ÉVI
P R O G R A M J Á T

I. ÁLTALÁNOS RÉSZ

Ez a program kataszteri községenként, osztályonként és művelési áganként áttekinti a Szerb Köztársaság tulajdonában levő mezőgazdasági területet, elemzi a mezőgazdasági terület védelmének és rendezésének állapotát, megállapítja a mezőgazdasági terület védelmével és rendezésével kapcsolatos munkálatok programját és használatának tervét.

BEVEZETŐ

1.1. Magyarkanizsa község földrajzi fekvése és domborzati jellemzői

A földrajzi fekvésre jellemző alapvető elemek:

- a tiszai medencéhez tartozás;
- az önkormányzat határ menti fekvése;
- fejlett úthálózat és közlekedési kapcsolat a környezettel.

Földalaktani tekintetben a területi tervvel felölelt területen a következő egységek különülnek el:

- hordalékos (alluviális) tiszai síkság;
- löszterasz;
- Szabadkai-homokpuszta;
- Bácskai-löszfennsík.

A hordalékos tiszai síkság folyami erózióval és akkumulációval keletkezett: a Tiszának ez a legfiatalabb képződménye. Folyásirányban lejt, a löszterasznál átlagosan 6-8 méterrel alacsonyabban fekszik. A síkság folyami eredetű: homokból, folyami iszapból és agyagból áll.

A löszterasz harmadkori erózióval keletkezett, a lösz vastagsága 2 és 6 méter között váltakozik. A löszanyag egyöntetű, egyetlen barna sáv nélkül. A löszterazon (amely északnyugat-délkelet irányban lejt) nem lelhető föl a tipikus száraztalajú löszön jelentkező jellegzetes morfológiai alakzatok. Ezen a területen leggyakoribb jelenség a felszíni erózió és lepusztulás, amelyek együttes hatásukkal enyhén lankás képződményeket és – mindenütt kifejezésre jutó bordázattal szabdaltságot – szélesen hullámzó homokdombokat hoztak létre.

A Szabadkai-homokpuszta északnyugat-délkelet irányban lejt. A morfológiai alakzatok közül leggyakoribbak a dűnék, az átfújások, a dűnék közötti mélyedések és a völgyek.

A Bácskai-löszfennsík felszíne hullámzó, dűnékkel, áttörésszerű mélyedésekkel, völgyteknőkkel és völgyekkel teli. A Bácskai-löszfennsíkből a Szabadkai-homokpusztába az átmenetet keletről 10-30 méter magasra emelkedő részsík alkotják, északi határa viszont a Szabadkai-homokpusztába átvezető lösz- és homokövezetben csak bizonytalanul ismerhető föl.

1.2. Földrengés

Magyarkanizsa község területe a makroszeizmikus körzetek térképe szerint a 70 MCS és 80 MCS intenzitású lehetséges talajelmozdulásnak kitett szeizmikus területhez tartozik, ezért az említett intenzitású szeizmikus elmozdulások okozta esetleges következmények megakadályozása érdekében építés és településrendezés során megfelelő intézkedéseket kell alkalmazni.

1.3. Talaj

Magyarkanizsa község területe a főként az alábbi talajtípusokhoz tartozó talajtakarón fekszik:

- csernozjom-típusú talajok,
- hidromorf talajok,
- szikes talajok,
- homok és homoktalajok,
- szik,
- tó, mocsár és láp.

1. sz. táblázat: Magyarkanizsa község területén található földek talajtani szerkezete

	Talajtípus	Teljes terület (ha)	%
1.	Csernozjom-típusú talajok (karbonátos, agyagos, szoloncsákos és iszapos-homokos)	25.270	63,4
2.	Hidromorf talajok (hordalékos agyag- és láptalaj, karbonátmentes réti televény)	5.340	13,4
3.	Szikes talajok (szoloncsákos alluviális televény, karbonáttartalmú szolonyeces réti televény, homokon kialakult karbonáttartalmú szolonyeces réti televény)	4.455	11,2
4.	Homok és homoktalajok (jellegtelen homoktalajok és helyenként sárgahomok, homokon kialakult gyöngén fejlett barna mezőségi talaj és barnahomok)	1.542	3,9
5.	Szik (szoloncsák – mint legrosszabb minőségű talaj: igénytelen legelő)	2.754	6,9
6.	Tó, mocsár és láp	496	1,2

A program keretében a csernozjom-típusú talajok foglalnak el legnagyobb területet. A termőértékük igen magas, a csernozjom talajtani képződményei többségükben – optimális talajnedvesség jelenlétében – kiegyensúlyozott mezőgazdasági hozamokat eredményeznek. A szikes talajok (a nehéz réti televény és a szurokföld) hidromorf szerkezetűek, a hordalékos síkság és a löszterasz érintkezésénél fordulnak elő. Ezeknek a talajoknak a termőértéke jóval alacsonyabb, mint a csernozjom-típusúaké. A szikes talajok a felszíni és a talajvíz ártalmainak kiküszöbölését igénylik. A különféle mechanikai összetételű alluvium a Tisza közvetlen partvidékén található, és a tiszai vízháztartás közvetlen hatása alatt áll.

1.4. Éghajlat

Magyarokanizsa község területén az éghajlat alapvető jellemzői az évszakok folyamán tapasztalható időjárási körülmények változékonyságát mutatják. Az őszi melegebb, mint a tavasz. A téli a tavaszba gyorsabb az átmenet, mint a nyárból az őszbe.

A nyári folyamán a szubtropikus öv északra való elmozdulása következtében ez a terület gyakran kerül az ún. azori anticiklon hatása alá, ami viszonylag kiegyensúlyozott időjárási körülményeket feltételez. Az időnkénti nyári záporok helyi jellegűek. A téli időjárás az Atlanti-óceán és a Földközi-tenger térségéből érkező ciklontevékenység és az ún. szibériai téli anticiklon hatása alatt áll.

Magyarokanizsa községre mérsékelt szárazföldi éghajlati értékek jellemzőek, ami a levegő-hőmérsékletben, a felhőzetben és a napsütés éves összértékében jut kifejezésre.

Az év folyamán az uralkodó szélirány északnyugati, északkeleti és délkeleti.

Az évenkénti átlagos szélesség 2,0 m/sec (keleti szél) és 2,6 m/sec (északnyugati és délkeleti szél) között mozog.

1.5. Vízrajzi és víztani jellemzők

Ezen a területen a legnagyobb természetes vízfolyás a Tisza folyó, amely az önkormányzatnak a keleti határa. A Tisza-meder igen szilárd, homoktalajba vajt szelvénye hidraulikailag előnyös.

A legújabb számítások és tanulmányok alapján a Tisza szerbiai szakaszán az alábbi szélső átfolyási értékeket mérték:

$$Q_{0,5\%} = 4.500 \text{ m}^3/\text{sec}$$

$$Q_{1\%} = 4.100 \text{ m}^3/\text{sec}$$

$$Q_{2\%} = 3.750 \text{ m}^3/\text{sec}$$

$$Q_{5\%} = 3.300 \text{ m}^3/\text{sec}$$

A nagy tiszai árhullámok általában a március–április–májusi időszakban jelentkeznek, az év más időszakában csak kivételesen.

A Tiszát a múltban meghatározott célokra szabályozták, így alkalmassá tették arra, hogy kiszámított vízmennyiség haladjon át rajta, valamint lehetővé váljon a hajózás. Ott, ahol megfelelő szabályozási műtárgyak állnak, a víz folyása biztos és megbízható. Akadnak azonban még olyan szakaszok, ahol a szabályozási munkák nem vezettek teljes eredményre, vagy a fennálló műtárgyak fizikai állapota nem megfelelő. Emiatt szabályozási munkálatokkal a továbbiakban is szükséges és elengedhetetlen gondoskodni arról, hogy a víz – mindegyik üzemrend körülményei között – teljes biztonsággal folyhasson tovább anélkül, hogy káros következményeket okozna a folyó medrében, az árvédelmi műtárgyakban és a védett területen található fölmérhetetlen anyagi értékekben.

A Körös-ér Magyarországon ered, országunkra 40 km-es szakasz esik belőle. A Körös-ér 30.900 hektár területről lecsapoló gyűjtőcsatornaként szolgál. A Körös teljes hosszában szabályozott vízfolyás, és az egész vízgyűjtőről lecsapolja a fölös vízmennyiséget.

Magyarokanizsa község területe 6 lecsapolási vízgyűjtőt foglal magában, ezek közül néhány teljes egészében, néhány pedig részben az önkormányzat területén, részben a szomszédos önkormányzatok területén fekszik.

Felszín alatti vizek. – Az első rétegben található talajvíz mozgása Magyarokanizsa község területén döntően befolyásolja a teljes terület lecsapolási viszonyait.

A legmagasabb felszín alatti vízszint a Tisza és a Horgos–Kishomok–V. Zimonjić–Adorján vonal közötti területen jelentkezik, ami kétségtelenül a Tisza és a Körös hatásának következménye. Ezen a területen a felszín alatti víz maximális szintmagassága nagyon közel jár a talajszinthez, sőt egyes helyeken a talajszint fölé is kilép, aminek következtében a

mezőgazdasági terület átázik és degradálódik. Az önkormányzati terület nyugati felén a talajvízszint-maximum jóval alacsonyabb – 1,5 és 8,0 méter között mozog –, amit a terület tereprajzi és alaktani jellemzői magyaráznak.

A Magyarkanizsa község (nyolc kataszteri községben) összesen 39.940 hektár 84 ár 34 m² mezőgazdasági területtel rendelkezik.

1.6 A mezőgazdasági terület rendezése, használata és védelme

A mezőgazdasági terület tagosítása Orom kat. községben 1975-ben, Oromhegyes kat. községben 1975-ben, Martonos kat. községben 1992-ben történt meg. Új kataszteri fölmérés Horgos kat. községben 1956-ben, Kispiac kat. községben 1968-ban, Magyarkanizsa kat. községben 1975-ben készült.

A mezőgazdasági terület sem tagosításon, sem új kataszteri fölmérésen nem esett át Adorján és Velebit kat. községben, ezért Adorján kat. községben teljes körű tagosítás kezdődött. Miután az új föld-, az építésre szánt területen pedig telektulajdonosok ideiglenes birtokba iktatása megtörtént, a fölmérés műszaki teendőinek kivitelezője elkészítette a tagosítási Tanulmányt és az átnézésre és hitelesítésre át lett adva a Köztársasági Földmérő Intézetnek. Az összes munkálat befejezése az idei év végére várható.

Öntöző- és lecsapoló csatornák épültek, de nem megfelelő karbantartásuk miatt a működtetésük nehézségekbe ütközik. A csatornák öntözésre való hasznosítását az öntözőrendszer állapota gátolja. A csatornahálózat állapotával kapcsolatos gondok azokban az időszakokban jutnak kifejezésre, amikor magas a felszín alatti vizek szintje, és nagy mennyiségben hull csapadék, aminek következtében nagy kiterjedésű mezőgazdasági területek kerülnek ezekben az időszakokban víz alá, vagy pedig kiszáradnak, amikor öntözni kellene őket. Emiatt a csatornahálózatot föltétlenül üzemképessé kell tenni, megépíteni a hiányzó csatornákat, és rendszeresen karban kell őket tartani.

A mezei utak jelentős mértékben megrongálódtak, közülük több teljesen megsemmisült (fölszántották stb.). A mezei utak területéből számottevő részt bitorolnak az út mellett fekvő mezőgazdasági területek tulajdonosai és használói. A pillanatnyi helyzetre való tekintettel jelentős eszközöket kell fordítani a mezei utak építésére, rendezésére és fenntartására.

A jégelhárító rendszer működését költségvetési eszközökből szükséges fedezni, különösen a jégelhárító állomások működését, mert a köztársasági költségvetés eszközei nem elegendőek, viszont ezen állomások hatékonyságának magas fokon kell lennie az eredményesebb jégvédelem érdekében.

Az erdős területek és mezővédő erdősávok területe a szükségeshez mérten abszolút elmarad. A szélvédő sávok ültetésének akciója 2011 tavaszán kezdődött, majd a fent nevezett programokból levezetett megfelelő cselekvési tervekben előirányzottak szerint folytatódott 2012 tavaszán és 2015-ben. A mezővédő akciót folyamatosan tovább kell folytatni, mivel az megvédi a föld termékenységét. 2016-ban folytatódik az újabb erdősávok telepítése és a meglévők gondozása. Az erdős területek nagyságát is növelni kell és ennek érdekében lett előlátva állami földek bérmentes használatba adása a községi Komunalac Kommunális Szolgáltató Közvállalat részére, amely közvállalat rendelkezik a szükség szakkáderrel és felszereléssel.

A helyi közösségek területén a legelők talajjavítása termelékenység és minőség szempontjából fontos feladat a külterjes kecske-, juh- és marhatenyésztés megsegítése érdekében. Ebben az évben van előlátva a műszaki munkálatok befejezése: két kút fúrása az oromhegyesi kataszteri község „Kisszék” és „Nagyszék” határrészek legelőin az ott legelő juhok itatására és az adott legelők vízháztartásának szabályozása érdekében.

A megművelhető területek termőképességének elemzésére szükség van, annak érdekében, hogy az nagyobb mértékben ki legyen használva illetve, hogy művelésük költséghatékonyabb legyen, valamint a talaj védelme érdekében is, hogy ne vigyünk a talajba felesleges mennyiségű ásványi anyagot.

A községi mezőőrszolgálatot kellő mértékben kell angazsálni és felszerelni, hogy a mezőkárok kivédését magasabb szintre emelhessük.

Tervkészítésre különösen a földek kezelésének problémáját megoldó területeken lesz szükség. Eközben különös súllyal esik latba azon részletes területrendezési tervek kidolgozása, amelyek az öntözőcsatornák kiépítését látják elő, illetve a lecsapoló csatornákat a magas talajvizek és atmoszférikus csapadékok elvezetése érdekében a termőföldekről.

Egyebek alatt a haszonbérletből befolyó eszközöket címkézettén kívánjuk fölhasználni az éves program kidolgozásával és végrehajtásával kapcsolatos költségek (terképkészítés, árverés meghirdetése, állami földek földrészleteinek kitűzése stb.) fedezésére.

E program elválaszthatatlan része digitális formában van:

1. sz. táblázat: A mezőgazdasági terület kataszteri községenkénti és művelési ág szerinti áttekintése
2. sz. táblázat: A mezőgazdasági terület tulajdonforma szerinti áttekintése kataszteri községenként
3. sz. táblázat: A mezőgazdasági terület kataszteri osztályonkénti és művelési ágankénti áttekintése
4. sz. táblázat: Lecsapolás
5. sz. táblázat: Öntözés
6. sz. táblázat: A mezőgazdasági terület minőségjavítása, kaszáló- és legelőmelioráció
7. sz. táblázat: Az állami tulajdonú mezőgazdasági terület használói
8. sz. táblázat: Önrészbevételi terv

9. sz. táblázat: A mezőgazdasági terület védelmével, rendezésével és használatával kapcsolatos munkálatok megállapításának 2016. évi programja

10a. sz. táblázat: Beszámoló az állami tulajdonú területek bérleti és használati szerződéseiről

12. sz. táblázat: Javasolt árverezési egységek térítésmentes használatra Magyarkanizsa község területén 2016-ban

14. sz. táblázat: Javasolt árverési egységek száma előnyjog alapján - jószágtenyésztők

15. sz. táblázat: A csoportosított árverések áttekintése

16. sz. táblázat: Összesítő táblázat

16a. sz. táblázat: Az állami tulajdonban levő mezőgazdasági területek, amelyekre a térítmény nélküli bérbeadás és a használat vonatkozik

5a. sz. táblázat: Az állami tulajdonú mezőgazdasági terület kataszteri földrészletenkénti csoportosításban, az állami részarány térmértékével

A Magyarkanizsa községben található mezőgazdasági terület védelmével, rendezésével és használatával kapcsolatos 2016. évi program javaslatát kidolgozó bizottság a közhitelű ingatlan-nyilvántartásban rendelkezésre álló adatokat vette igénybe, az adatok pontosságáért büntetőjogilag és anyagilag felel.

A programot az alábbi bizottsági tagok állították össze:

Halász Mónika, Magyarkanizsa, Njegoš Vladika u. 28. – elnök

Szécsi Gusztáv, Horgos, Vasút u. 33. – tag

Nagy Tibor, Horgos, Halpiac u. 14. – tag

Viktor Koledar, Törökkanizsa, Szent Száva u. 25. – tag

Serfőző Jenő, Horgos, Kossuth Lajos u. 10. – tag

Szerb Köztársaság

Vajdaság Autonóm Tartomány

Magyarkanizsa község

Magyarkanizsai Községi Képviselő-testület

Szám: 320-90/2016-I /B

Kelt: 2016. 04. 18-én

Magyarkanizsa

Lackó Róbert s. k.,
a Községi Képviselő-testület elnöke

Megjegyzés: A Magyarkanizsa községben található mezőgazdasági terület védelmének, rendezésének és használatának 2016. évi programjának elválaszthatatlan része a mellékelt CD-én található meg és a Magyarkanizsai Községi Hivatalos Lap 9/2016. számának elválaszthatatlan részét képezi.

TARTALOM

A Magyarkanizsa községben található mezőgazdasági terület védelmének, rendezésének és használatának 2016. évi PROGRAMJA.....137

Magyarkanizsa Község Hivatalos Lapja megjelenik szükség szerint.

Kiadó: Magyarkanizsai Községi Képviselő-testület, Magyarkanizsa, Fő tér 1., Telefon: 875-166/ 220-as mellék

Felelős szerkesztő: Marija Milovanović képviselő-testületi titkár

Készült a KanizsaInfó Kft. nyomdájában